

I 2860/19

BALMED Praha, státní podnik
se sídlem: 165 00 Praha 6, Lysolajské údolí 15/53
IČO 25125877, DIČ CZ 25125877
zapsaný u MS v Praze oddíl A, vložka 20773
tel.- fax: 2 33920019, e – mail: balmed@cmail.cz, www.balmed.cz
datová schránka it2qh79

Číslo jednací: 26/2019
Přílohy: 0

K sp.zn./II/ ÚS 2860/2019

ÚSTAVNÍ SOUD	
Joštova 8, 660 83 Brno	
Došlo dne:	25 -11- 2019
____krát Přílohy:____	
Vyřizuje:	

V Praze dne 22. listopadu 2019

Stěžovatelé: 1) FÜRST VON LIECHTENSTEIN STIFTUNG, REG. Č. fl-0001,030.270-0, se
Sídlem Bergstrasse 5, 9490 Vaduz, Knižectví Lichtenštejnsko.

2) S.D. Fürst Hans Adam II. von und zu Liechtenstein, nar.
bytem:

oba právně zastoupeni Dr. Ervinem Hanslikem MRICS, advokátem
advokátní kanceláře TaylorWessing e/n/w/c advokáti v.o.s, se sídlem U
Prašné brány č. 1, Praha 1

Účastníci: Vrchní soud v Praze, se sídlem Nám. Hrdinů 300/11, Praha 4
Okresní soud v Kolíně, se sídlem Kmochova 144, Kolín

Vedlejší účastníci:

- 1) Česká republika – Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových, IČ 69797111 se sídlem Rašínovo nábřeží 42, Praha 2
- 2) Česká republika – Státní pozemkový úřad, IČ 01312774 se sídlem Husinecká 1024/11a, Praha 3
právně zastoupený Mgr. Martinem Bělinou, advokátem, AK Bělina@Partners, se sídlem Pobřežní 370/4, Praha 8.
- 3) Česká republika – Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, IČ 00022985, se sídlem Karmelitská 529/5, Praha 1
- 4) Ředitelství silnic a dálnic, IČ 659993390, se sídlem Na Pankráci 546/56, Praha 4
- 5) Správa železniční dopravní cesty, státní organizace, IČ 70994234, se sídlem Dlážděná 1003/7, Praha 1
- 6) Lesy České republiky, s.p., se sídlem Přemyslova 1106/19, Hradec Králové,
právně zastoupen Mgr. Ilonou Kindlovou, advokátkou, advokátní kancelář KŠD LEGAL, se sídlem CITY TOWER, Hvězdova 1716/2b, Praha 4
- 7) Povodí Vltavy, státní podnik, IČ 70889953, se sídlem Bezručova 4219, Chomutov
- 8) Povodí Labe, státní podnik IČ 70890005, se sídlem Víta Nejedlého 951/8, Hradec Králové

**9) BALMED Praha, státní podnik, IČ 25125877, se sídlem Lysolajské údolí
15/53, 165 00 Praha 6.**

- **Ústavní stížnost**
- **Vyjádření vedlejšího účastníka 9) Česká republika – BALMED Praha, státní podnik, k ústavní stížnosti,**

Doručováno datovou schránkou

Státnímu podniku BALMED Praha - ve věci vedené u Okresního soudu v Kolíně pod sp.zn. 19 C 318/2018, dále jen „Vedlejší účastník 9)“ – byla 12.11. 2019 doručena ústavní stížnost **FÜRST VON LIECHTENSTEIN STIFTUNG**, Reg.č. fl-0001,030.270-0, se Sídlem Bergstrasse 5, 9490 Vaduz, Knížectví Lichtenštejnsko - dále také jen „Stěžovatel 1)“ a **S.D. Fürst Hans Adam II. von und zu Liechtenstein**, bytem

- dále také jen „Stěžovatel 2)“ - oba **právně zastoupeni Dr. Ervinem Hanslíkem MRICS**, advokátem advokátní kanceláře **TaylorWessing e/n/w/c advokáti v.o.s.**, se sídlem U Prašné brány č.1, Praha 1 (společně pak dále také jen „Stěžovatelé“) proti usnesení Vrchního soudu v Praze čj. Ncp 77/2019-78 ze dne 21.05. 2019, spolu s výzvou k podání vyjádření k ústavní stížnosti do 14 dnů od jejího doručení s tím, že nebude-li lhůta dodržena, má se za to že se Vedlejší účastník 9) vzdává ve smyslu § 28 odst. 2 zák. o Ústavním soudu, svého postavení vedlejšího účastníka.

Na základě projednání s ostatními pověřenými zaměstnanci žalovaných stran Vedlejší účastník 9) deklaruje, že **se nevzdává svého postavení vedlejšího účastníka v řízení o ústavní stížnosti.**

I.

Stěžovatelé ústavní stížností brojí proti usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 21.05. 2019 čj. Ncp 77/2019-78 (dále také jen „Usnesení“), kterým bylo rozhodnuto, že věcně příslušnými k projednání dané věci jsou v prvním v prvním stupni okresní soudy podle § 9 odst. 1 o.s.ř. Své rozhodnutí Vrchní soud v Praze opřel o názor, že „...*předmětem žaloby je soukromý majetek žalobců a žalobci zde nevystupují jménem Lichtenštejnského knížectví, ale jako soukromá osoba a nadace....*“.

II.

Vedlejší účastník 9) nesouhlasí s důvody, na nichž Stěžovatelé staví svůj nesouhlas s Usnesením a dovozují důvodnost ústavní stížnosti, neboť má za to, že v řízení vedeném před Okresním soudem v Kolíně pod sp.zn. 19 C 318/2018 (dále také jen „Řízení“) nejsou splněny podmínky pro uplatnění ani jedné z výjimek stanovených v § 9 odst. 2 o.s.ř.. Důvody, z nichž tento závěr Vedlejší účastník 9) dovozuje, dále rozvádí vždy ve vztahu k příslušnému Stěžovateli.

II/1

Stěžovatel 1)

1. Stěžovatel 1) je soukromoprávním subjektem – nadací - s vlastním majetkem a organizační strukturou oddělenou od státu – Lichtenštejnského knížectví. Jedná se tedy o právnickou osobu soukromého práva, nikoliv o veřejnoprávní subjekt – ať již stát nebo subjekt jím zřízený.
2. Vztah Stěžovatele 1) k Lichtenštejnskému knížectví, tj. státu lze dovozovat nejvýše z nedoložených tvrzení Stěžovatelů, že Stěžovatel 1 je zřízen za účelem zajišťování výkonu ústavní funkce hlavy státu panujícím knížetem z Liechtenštejna, tj. v současné době Stěžovatelem 2). Účel nadace je však nepoměrně širší, neboť Stěžovatel 1) spravuje rozsáhlé majetky v oblasti zemědělství, lesnictví, produkce energií aj. mimo území České republiky.

3. Na majetek Stěžovatele 1) nelze tedy nahlížet jako na majetek výlučně určený k výkonu státních, vládních a jiných veřejných funkcí ve smyslu § 7 odst. 1 zák. č. 91/2012 Sb., o mezinárodním právu soukromém. Tomuto názoru ostatně svědčí i rozhodnutí českých soudů v dřívějších obdobných řízeních (viz např. rozsudek Nejvyššího soudu sp.zn. 22 Cdo 4705/2016).
4. Pro tento závěr svědčí i poslední vývoj mezinárodního práva, kdy se upouští od dříve užívaného konceptu imunity absolutní a imunita je nyní chápána zásadně ve smyslu funkčním, tj. cizí stát se nemůže dovolávat své imunity, působí-li jako běžný subjekt občanskoprávních poměrů a jeho jednací akty nemají politický, ale jen hospodářský účel; stát zde nevystupuje jako suverén a neoplývá tudíž mezinárodněprávní imunitou.
5. V této souvislosti Vedlejší účastník 9) odkazuje i na závěry v dokumentu Report of the Working Group on Jurisdictional Immunities of States and Their Property (UN Doc. A/CN.4/L.576), podle nichž se stát nemůže dovolávat své jurisdikční imunity rovněž tehdy, jedná-li se o řízení týkající se jeho obchodních transakcí, pracovních smluv, vlastnictví, držby nebo užívání majetku, apod., tedy v případech, kdy stát nejedná jako vykonavatel veřejné moci. Ergo, nemůže-li se této imunity v uvedených věcech domáhat stát, tím méně je pak možno uvažovat o uplatnění této imunity v případě majetku Stěžovatele 1), tj. osoby od státu zcela odlišné.
6. Ve vztahu k České republice tedy Stěžovatel 1) ani jeho majetek nepožívají žádných imunit či výsad, a proto ve vztahu v Řízení požadovaných pozemků jakož i v otázce vlastnictví a soukromoprávních vztahů obecně je proto Stěžovatel z pohledu českého práva ve shodném postavení jako jakákoliv jiná právnická osoba, jež vstupuje do soukromoprávních vztahů na území České republiky, či se domáhá ochrany u zdejších obecných soudů.

II/2

Stěžovatel 2)

1. Stěžovatelé tvrdí, že Stěžovatel 2) je vládnoucím knížetem a hlavou nezávislého Lichtenštejnského knížectví. Z titulu své funkce tak požívá výsad a imunit podle českého i mezinárodního práva. Z obecného hlediska tomuto tvrzení lze přisvědčit, ale toliko v oblasti práva veřejného. Ve vztahu k předmětu žaloby Stěžovatel 2) nepožívá a nikdy nepožíval výsad ani imunit, což ostatně platí i pro jeho předky.
2. Skutečnost, že fyzická osoba je hlavou suverénního státu a z titulu této funkce požívá diplomatických výsad a imunit, ji nikterak nezbavuje práva vlastnit soukromý majetek a s tímto disponovat za stejných podmínek jako jakákoliv jiná fyzická či právnická osoba, která takových výsad a imunit nepožívá. V případě v Řízení požadovaných pozemků se jedná právě o majetek soukromé osoby.
3. Dle současné nauky mezinárodního práva tak požívá hlava státu absolutní imunity pouze v trestních věcech s výjimkou spáchání trestných činů podle mezinárodního práva.

4. I v případě Stěžovatele 2) tedy platí, že výsady a imunity dle mezinárodního práva se vztahují na takové činnosti, které jsou výkonem svrchované činnosti státu nebo hlavy státu, nikoliv pokud se jedná o akty soukromoprávní povahy. K funkční teorii imunity cizího státu, na kterou Stěžovatelé ve své stížnosti odkazují, k tomu Vedlejší účastník 9) namítá, že stát požívá imunit pouze ve vztahu k výkonu svrchované činnosti, tedy ve vztahu k úkonům při výkonu státních, vládních a jiných veřejných funkcí. Například právě řízení o nemovitostech je aktem soukromoprávní povahy (viz též čl. 13 Úmluvy OSN o jurisdikčních imunitách států a jejich majetku, sjednané dne 02.12. 2004 V New Yorku, který odráží mezinárodní obyčejové právo).
5. Předkovi Stěžovatele 2) byl majetek zkonfiskován na základě dekretu presidenta republiky č. 12/1945 Sb. jako soukromý majetek. O tom svědčí ostatně nález Správního soudu v Bratislavě č. 138/46-5 ze dne 21.11. 1951, kdy tento jednoznačně stanovil, že základním předpokladem provedení konfiskace dle dekretu presidenta republiky č. 12/1945 Sb. je, že konfiskovaný majetek je ve vlastnictví osoby, jež splňuje podmínky pro konfiskaci v odkazovaném dekretu stanovené.
6. O charakteru majetku a postavení vládnoucích knížat Lichtenštejnského knížectví na území České republiky ostatně svědčí i rozsudek Nejvyššího soudu Československé republiky R II. 28/1928, kterým Nejvyšší soud vyslovil jednoznačný právní názor, že „...zřízením československého státu práva právního předchůdce z listiny ze dne 01.08.1842 na území československém mu dříve příslušící pominula a nepřísluší mu nic více než prosté soukromé vlastnictví pozemkové, které je podrobena obecnému zákonodárství...“
7. V každém případě podání žaloby k soudu osobou požívající výsad a imunit představuje ipso facto vzdání se imunity v konkrétním řízení.
8. Lze tedy shrnout, že Stěžovatel 2) s ohledem na výše uvedené v rubrikovaném řízení, ani v jemu podobných, imunit nepožívá.

III.

Porušení zásady svrchované rovnosti států

K Stěžovateli tvrzenému porušení zásady svrchované rovnosti států Vedlejší účastník 9) namítá zejména.

1. Zásada svrchované rovnosti států znamená, že jsou si všechny státy právně rovny, mají rovná práva a povinnosti. Z toho též vyplývá, že jeden stát nerozhoduje o činech jiných států. To znamená, že soudy jednoho státu nejsou oprávněny rozhodovat o činech *acta iure imperii* jiného státu, neboť se jedná o výsostné akty cizího státu a jednalo by se tak o vměšování do vnitřních záležitostí daného státu. České soudy by tak neměly pravomoc rozhodovat ohledně činů osoby, jejíž činy jsou přiřítelné jinému státu, pokud by se jednalo o činnost související se svrchovaným výkonem státní moci, neboť na takové činy se vztahuje imunita daného státu. V daném případě se však jedná o činy *acta iure gestionis*, tudíž zásada svrchované rovnosti států se neuplatní.

2. Tvzení Stěžovatelů, že určení věcné příslušnosti soudů by mohlo zasáhnout do výsad a imunit, které Stěžovatelé požívají dle mezinárodního práva, lze k tomu konstatovat, že rozhodování o věcné příslušnosti soudů je otázka vnitrostátního práva, která není mezinárodněprávním režimem výsad a imunit nijak regulována a nezasahuje, a ani nemůže, do výsad a imunit dle mezinárodního práva.
3. Nad shora uvedené pak Vedlejší účastník 9) připomíná, že to byli sami Stěžovatelé, kdo podřídili svůj spor pravomoci nejen českých soudů, ale okresních soudů, a proto podání ústavní stížnosti je nedůvodné.

Vedlejší účastník 9) proto navrhuje zamítnutí ústavní stížnosti jako nedůvodné.

V Praze dne 22. listopadu 2019